

802360A Inversio-ongelmien peruskurssin koe 29.11. 2010

1. a) Olkoon $A = UDV^T$ matriisin $A \in \mathbf{R}^{4 \times 4}$ singulaariarvohajotelma, missä

$$D = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 10^{-1} & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 10^{-2} & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 10^{-3} \end{pmatrix}$$

Mikä on matriisin A ehtoluku?

b) Valitse luku $b \in \mathbf{R}$ siten, että ongelma "Määää $x \in \mathbf{R}^2$ kun $y = Mx \in \mathbf{R}^2$ on annettu" on hyvin asetettu, kun

$$M = \begin{pmatrix} 1 & b \\ 1 & 2 \end{pmatrix}.$$

2. a) Selitä mitä tarkoitetaan Tikhonovin regularisaatiolla.

b) Määää pienimmän neliösumman menetelmällä yhtälön $y = Ax$ ratkaisu, kun

$$y = (1, 2, 0) \text{ ja } A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 1 & 2 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}.$$

3. Olkoon $F : \mathbf{R}^n \rightarrow \mathbf{R}^m$ jatkuva kuvaus. Määää tuntematonta mallintavan satunnaisvektorin X priori- ja posterioritodennäköisyystiheysfunktiot, kun tuntemattomasta $x_0 \in \mathbf{R}^n$ on annettu data $y_0 = F(x_0) + \epsilon_0$, jota mallinetaan näytteenä satunnaisvektorista $Y = F(X) + \epsilon$ ja $f_Y(y|X = x) = \frac{1}{\sqrt{(2\pi)^m}} e^{-\frac{1}{2}|y-F(x)|^2}$ kun $y \in \mathbf{R}^m$ sekä $X \sim N(0, C_X)$ missä $C_X \in \mathbf{R}^{n \times n}$ on symmetrinen matriisi jonka ominaisarvot ovat positiivisia.

4. Olkoon tuntemattoman posterioritodennäköisyystiheysfunktio

$$f_{post}(x) = c \exp^{-\frac{1}{2}(x-\frac{1}{2}y_0)^T C_{post}^{-1}(x-\frac{1}{2}y_0)}, \quad x \in \mathbf{R}^2$$

missä $C_{post} = \frac{1}{8} \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$ ja c on normitusvakio. Määää tuntemattoman maksimi a posteriori (MAP) -estimaatti ja posterioriodotusarvo kun data $y_0 = (2, 0)$ on annettu.